

ГОДИНА
НА ЯНУШ
КОРЧАК

2012

няма деца
– има само
хора

ЕВОЛЮЦИЯ НА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО

*„Детето има право
на сериозно отношение към проблемите му,
на справедливото им решаване.“*

Засилващото се от средата на XIX в. осъзнаване на размерите на злото, причинявано на детето, поражда мисълта за създаване на международна организация за помощ на децата и предприемане на опити за определяне на задълженията на държавите и обществото спрямо децата.

1924 Лигата на народите (Полша е една от страните съоснователки) приема Женевската декларация за правата на детето. Тази декларация определя правото на детето на грижи, възпитание и социално осигуряване. Благодарение на приемането на Женевската декларация от няколко десетки държави, включително и Полша, детето се превръща от обект в субект.

1946 Общото събрание на ООН създава УНИЦЕФ (United Nations of International Children's Emergency Fund), чиято цел е оказването на помощ на децата след Втората световна война.

1948 Общото събрание на ООН приема Всеобщата декларация за правата на човека, в която „правото на детето на помощ и специална грижа“ се третира в чл. 25.

1959 Общото събрание на ООН приема декларация, засягаща правата на детето, която признава права като правото на защита от дискриминация и правото на фамилно име и националност. Тя потвърждава също така специалното право на детето на образование, здравно осигуряване и специална грижа.

1978 Полша представя първия проект на документа на Конвенцията за правата на детето в Комисията за правата на човека в Организацията на обединените нации. ООН възлага на УНИЦЕФ организирането на работна група за окончателното обработване на текста на полското предложение. Работата продължава 10 години.

1989 Общото събрание на ООН утвърждава единодушно Конвенцията за правата на детето, която влиза в действие следващата година.

1990 Световната среща на върха по проблемите на децата приема Световна декларация за преживяването, защитата и развитието на детето.

1999 Международната организация на труда приема Конвенция 182, отнасяща се за забраната на най-тежките форми на труд за децата.

2000 Общото събрание на ООН приема два факултативни протокола към Конвенцията за правата на детето: единият се отнася за въвличането на деца във въоръжени конфликти, а другият – за търговията с деца, проституирането на деца и детската порнография.

2002 Общото събрание на ООН организира Извънредна сесия, посветена изключително на проблемите на децата. Подписана е Заключителна декларация за правата на детето, озаглавена „Свят, достоен за децата“.

Понастоящем Конвенцията за правата на детето е ратифицирана от 193 държави.

Конвенцията за правата на детето е най-универсалният документ за правата на човека в човешката история. Общата цел на Конвенцията е подобряването на съдбата на децата в целия свят.

За да се уважават и популяризират правата на детето, правителствата на европейските държави назначават през последните години Застъпници за правата на детето (наричани също защитници или комисари). Европейската мрежа на застъпниците (ENOC) наброява 37 членове.

